

Comentariul poeziei De-or trece anii scrisa de Mihai Eminescu- a treia parte

Ipostaza de rob al iubirii este intalnita tot la neoanacreontici (Vacarestii, Conachi), dar ca simplu artificiu poetic. Ea nu este straina nici eroticii romantice (1830-1860). in poezia De-or trece anii aceasta ipostaza este grava, perpetua raportata la conceptul de timp. Jalea, "tonul ascezei" - in opinia lui G. Calinescu - poate sugera aici nu "nepasarea" omului superior, o filozofie stoica trecuta prin filiera horatiana - "Nil admirari..." ci, dimpotriva asumarea unui destin voalat tragic. O suferinta provocata de un "nu stiu ce si un "nu stiu cum", acceptata fara intentia inlaturarii ei ("Petrec mereu acelasi drum").

Verbul "a petrece" are, in erotica eminesciana valori semantice multiple: 1. delectare: "Privirea ta asupra mea se plece/ Sub raza ei ma lasa a petrece" (Sunt ani la mijloc); 2. cuprindere, in sens larg, magica si conducere spre o inevitabila stingere, dat fiind conditia limitata a existentei umane, in raport cu eternitatea geniului: 'Traind in cercul vostru stramt/ Norocul va petrece" (Luceafarul) etc.

Conceptul de spatiu apare abia in ultima strofa versul al II-lea "Petrec mereu acelasi drum". Drumul, simbol al spatiului terestru, drumul purtarii crucii, in sensul unei mistici erotice, configureaza o religie proprie, specifica unui ideal superior.

Sustras intelectului, refuzand aria oricarui concept, nescio quid-ul eminescian va fi exprimat prin doua locutiuni: 1. printr-o locutiune adverbiala ("nu stiu cum") si 2. printr-o locutiune pronomiala ("nu stiu ce"), substantivizate prin articolul nehotarat "un". In strofele 1,4, ele apar in spatiul aceluiasi vers; in ultimul vers, cu modificarea pozitiei. In strofele 2, 3, se destrama unitatea grupului locutional: cate o locutiune in finalul fiecarei strofe, tehnica simetriei, rasturnarii si reluarii unor componente ne trimite, partial, la arhitectura Glossei (1883), aspect neobservat de eminescologi. Aceleiasi rigori ii raspunde si verbul "a fi", folosit la indicativul prezent, in finalul fiecarei strofe: E "un nu stiu cum", E "totusi altfel...", E si-n tacere-i..."; E un "nu stiu ce". Verbul bareaza orice rationament inchizand, succesiv, patru porti ferecate, peste care poetul aplica netulburat cate un enigmatic sigiliu.

Unica in felul ei - continut expresie figurata structura prozodica - De-or trece anii depaseste, in plan european, toate experimentele poetice pe tema nescio quid-ului; le depaseste prin arta sintezei, unitatea componentelor si adancimea ideilor, fara sa tulbure misterul, inefabilul iubirii.